

Колотило Яна,

здобувачка II освітнього рівня (магістратура) Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: Богута Валентина,

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

**ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА:
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ**

Сучасне суспільство стикається зі значними викликами у сфері здоров'я населення. Зростання захворюваності серед дітей та молоді, зменшення рухової активності, неправильне харчування та негативні звички впливають на фізичний та психічний стан молодого покоління. Відповідно до цього, проблема формування здоров'язбережувальної компетентності стає актуальною і важливою для освітнього процесу в українській школі. В даній статті ми розглянемо теоретичний аспект формування здоров'язбережувальної компетентності молодшого школяра та роль освіти і нової української школи у вирішенні цієї проблеми.

Здоров'язбережувальна компетентність означає здатність особистості досконало розуміти значення здоров'я, дбайливо ставитися до свого фізичного, психічного та соціального благополуччя, вміти приймати обґрунтовані рішення щодо свого здоров'я та здоров'я інших. Вона базується на комплексі знань, умінь і ціннісних орієнтацій, що дозволяють особистості зберігати та зміцнювати своє здоров'я.[3]

Формування здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів повинно бути комплексним процесом, що включає такі аспекти, як:

- здоров'язбережувальна освіта (надання школярам систематичних знань про фізичне та психічне здоров'я, правильне харчування, фізичну активність та негативні наслідки шкідливих звичок);
- фізичне виховання (розвиток фізичних якостей, формування рухових навичок та активного способу життя через систематичні заняття фізичною культурою та спортом);
- психологічна підтримка (створення сприятливого психологічного клімату в школі, психологічне консультування та розвиток навичок психологічної саморегуляції для зменшення стресових ситуацій);
- соціальна адаптація (формування навичок соціальної взаємодії, розвиток комунікативних здібностей та виховання толерантності та поваги до інших людей) [1].

Освітня система в Україні має великий потенціал для формування здоров'язбережувальної компетентності молодшого школяра. Українська школа вступила на новий етап розвитку – Нову українську школу, яка має на меті створити умови для гармонійного розвитку кожної дитини. Нова українська школа надає пріоритетне значення фізичному вихованню та здоров'язбережувальній освіті. Вона сприяє розвитку рухових навичок та формуванню активного способу життя учнів за допомогою інтерактивних методів та ігрових форм роботи, учні засвоюють знання про здоров'я, правильне харчування, шкідливі звички та способи їх попередження [4].

Однак, впровадження здоров'язбережувальної компетентності в новій українській школі потребує системного підходу. Необхідно забезпечити підготовку та підтримку вчителів, які мають бути кваліфікованими в галузі здоров'я, фізичного виховання та психології. Також важливо створити сприятливі умови для здорового середовища в школі, забезпечити наявність спортивного ігрового обладнання та здорових харчових продуктів у шкільному харчуванні [2].

Проблема формування здоров'язбережувальної компетентності молодшого школяра є важливим завданням сучасної освітньої системи. Теоретичний аспект формування здоров'язбережувальної компетентності включає комплекс знань, умінь та ціннісних орієнтацій, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я.

Освіта, зокрема нова українська школа, відіграє важливу роль у формуванні здоров'язбережувальної компетентності. Здоров'язбережувальна освіта та фізичне виховання стають пріоритетними напрямками в освітньому процесі. Однак, для успішного впровадження цієї компетентності необхідно забезпечити підготовку вчителів, створити сприятливі умови в школі та залучити батьків до співпраці.

Розвиток здоров'язбережувальної компетентності у молодших школярів сприятиме формуванню здорового способу життя, зменшенню ризику захворювання та підвищенню якості життя. Це важлива складова сучасної освіти, яка сприяє створенню здорового, активного та щасливого покоління.

Список використаних джерел:

1. Волошин О. Р. Формування здоров'язбережувальної компетентності в учнів молодшого шкільного віку. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, (1(50), 48–51), 2022. URL: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2022.50.48-51>
2. Великашньова О. О. Організація здоров'язбережувальної діяльності у початкових класах на уроках природознавства. *Наукові записки Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*, 2017. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/6266>
3. Кобан М. Ю., Лимар Ю. М. Педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів. 2019 URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2019/12/part_1/9.pdf
4. Проект "Нова українська школа": концепція та стратегія реформування. Міністерство освіти і науки України, 2016. URL:

<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>

5. Погребняк Ю. В., Бобро А. А. Шляхи формування здорового способу життя молодших школярів в освітньому процесі сучасної початкової школи. Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи. 2019. URL: http://www.ndu.edu.ua/storage/2019/mat_conf_ped.PDF

Моргун Анастасія,

здобувачка II освітнього рівня (магістратура) Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Науковий керівник: Мірошніченко Тетяна,

кандидатка педагогічних наук, доцентка, доцентка кафедри початкової освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Пріоритетним напрямом розвитку педагогічної освіти є підвищення рівня професійної майстерності вчителя, здатного до саморозвитку та самовдосконалення, розвиток творчого потенціалу в професійній діяльності. Важливу роль у професійному зростанні вчителів початкової школи відіграє їхня участь у систематичній і організованій науково-дослідницькій роботі. Цей вид діяльності має бути тим важливим фактором, що спонукає педагогів до пошуку нового, його пізнання, осмислення, сприйняття, усвідомлення і на цій основі вироблення умінь та навичок практичного застосування в динамічних умовах модернізації початкової освіти. Сучасний учитель повинен не тільки досконало володіти методикою навчання й виховання учнів, а й умінням оперативно